Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Antonia Madariaga Agirre

Mallabia, Bizkaia (1914-2009)



Aurkibidea

Biografia



Anboto mendiaren magalean dagoen Abadiñoko Mendiola baserrian jaio zen 1914an. 3 urte zituenean, baserria utzi eta Durango aldera dagoen Barrenetxe baserrira joan ziren. Geroago, 7 urte inguru zituenean, Mallabiko Zengotitabengoa baserrira joan ziren. Baserriko bizimoduaren inguruko kontu ugari kontatu zizkigun. Hiztun zoragarria eta azalpen bikainak ematen dituena.

Zintak

MAL-028

- **Proiektua**: Deba Eskualdeko Ahotsak - Mallabia.
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data**: 2005-11-15
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k)**: Agirrebeña, Aintzane

MAL-029

- **Proiektua**: Deba Eskualdeko Ahotsak - Mallabia.
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data**: 2005-11-29
- **Iraupena**: 60 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Alberdi Bilbao, Itziar

MAL-030

- **Proiektua**: Deba Eskualdeko Ahotsak - Mallabia.
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data**: 2005-11-29
- **Iraupena**: 32 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Alberdi Bilbao, Itziar

MAL-066

- **Proiektua**: Ermua eta Eitzako euskara
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Aranberri Odriozola, Fernando
- **Data**: 1995-08-01
- **Iraupena**: 59 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Emalea**: Aranberri Odriozola, Fernando

Pasarteak

1. Mendiola baserrian jaiotakoa

- **Erref**: MAL-028/001
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Noiz jaiotakoa. 1914ko urtarrilaren 17an. Mendiola baserrian jaiotakoa, Anboto.

2. Anboto ingurua; baserriak

- **Erref**: MAL-028/002

- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:02:00. **Bukatu**: 00:04:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:
Mendiola baserriaren inguruan dauden baserriak; auzunea. Anboto. Antoniak 3 urte zituela baserria utzi zuten.

3. Mallabiko Zengotita baserrira noiz eta nola iritsi ziren

- **Erref**: MAL-028/003
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:04:20. **Bukatu**: 00:05:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Mendiola baserria utzi eta Barrenetxe baserrira joan ziren, aitaren arrebaren baserrira. Hauteskundeetan gertatutakoa. 7 urte ingururekin, Zengotita baserrira joan ziren bizi izatera.

4. Abarkagintza

- **Erref**: MAL-028/004
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:05:35. **Bukatu**: 00:07:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Baserriko bizimodua. Abarkak etxean josten ziren. Artilezko galtzak.

5. Baserriko bizimodua: goruetan nola egiten zuten

- **Erref**: MAL-028/005
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:07:20. **Bukatu**: 00:09:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Lanbideak » Antzinako lanbideak » Lihoa (linua) eta ehuleak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Artilearekin haria egiteko eman beharreko urratsak. Aita eta amaren artean egiten zuten haria. Amak goruetan egiten zuen. Gomazko abarkak hasieran, oso garestiak.

6. Basoko lanak: ira-batzea...

- **Erref**: MAL-028/006
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:09:30. **Bukatu**: 00:11:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Antoniak aitari laguntzen zion baserriko lanetan. Basoko lana: ira-batzea... Aitajaunaren inguruko kontuak; "Erlabe". Erlabe baserrian jaiotakoa.

7. Baserriaren jabetza; errenteroak

- **Erref**: MAL-028/007
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:11:20. **Bukatu**: 00:13:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Aita, Axpe-Arrazolakoa. Gurasoak gazterik ezkondu ziren. Zengotita baserrian errentan egon ziren. Etxe-jabeari ordaindu beharrekoak. Baserriko bizimodua.

8. Umetako arropak, oinetakoak

- **Erref**: MAL-028/008
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:13:00. **Bukatu**: 00:14:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Baserriko bizimodua. Arropak; oinetakoak. Eskola, auzoan bertan zuten. Euria zegoenean, zakua eramaten zuten soinean.

9. Hauteskundeetako gorabeherak

- **Erref**: MAL-028/009
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:14:50. **Bukatu**: 00:15:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Garai batean, hauteskundeetan zer gertatzen zen. Etxe-jabeek botoa erosten zieten baserritarrei.

10. Abereen ermandadea

- **Erref**: MAL-028/011
- **Iraupena**: 0:04:45. **Hasi**: 00:16:45. **Bukatu**: 00:21:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Abarkak aitak egiten zituen. Auzoko ermandadea. Abereen narrua abarkak eta uztarrien erak egiteko erabiltzen zuen. "Ixurre".

Transkripzioa
- Abarkak esan dozu aittak eitten zittuala...
- Aittek.
- Eta ze...?
- Eitten eban ebai...
- ... ganauakin, osea, ganau-narruakin...?
- ... ganauan, holan, ferixetan-ta... Lehena´ ganauek, ba, "ermandadie" esaten jakon , kuadrillak auzunan eitten eben danak, zera, hillien honenbeste bota ta ganau bat bati galtzen bajakon, ba, pagau ha [harean] diruaz.
- [...] partidu, ezta?
- Ta gero... Ez. Ha narrue iñok gure badau, saldu eitten eben. Ta gehixen aintzen otsanak. Eta gure aittek narru bat hartzen eban, ta narrue izeten zan pare bat urterako abarkak-eta eitteko.
- Eta ez bakarrik abarkak. Buzterrixan eriek, lotzeko buzterrixa, erie...
- Baitte, eriek be bai buztarrixe lotzeko.
- Badakizu, ezta, zer dan eriak holan lotzeko bueltaka-bueltaka?
- Zer dia "buztarrixan eriek"?
- Buztarrixa da idixei, guk hamen polittauek...
- Hamen, buruen ipintzen jakena.
- Bai. Eta "eriek"?
- Eriek diez, ba, narruakin ebeitte, holan, [...] ta bueltaka-bueltaka lotzen da.
- Ta hareaz mosutik zihar idixa lotuta egoten zan.
- Bai, osea, gogor jartzeko, bai. Eria, horretarako da.
- Holan eitten zan hori.
- Eta, orduan, aittak erosi zeban narrua...?
- Narrue erosi ta harek... markau eitten zittuen. Markak eukezan umienak txikitxuauek, gurik haunditxuauk eta markaute berai narrue siketzen euken lekuen markau eitten zittun. Ta gero harek kutxillo fin-fiñaz ebaten zittuen --txikixenak, txikixenak eta gero nausixenak-- lantzien pare bi edo, ze harek beratu ein biher izeten zien. Uretan ipini egun batzuetan eta bigun-bigun eitten zien. Ta gero orduaintxe, zeindde... ze esango dotsut, ba? Papel bat aber [...]...
- Dantzarixei eitten jake, ba? Dantzarixek, guk... nik erositte [dauket] mutikuendako.

- Beittu, eitten jaken... Entzun! Esango dotsut. Ez dot apurtuko hau...
- Ez. Lasai!
- Holantxe...
- "¡Mira, mira qué estilo...!"
- Holantxe musturre josi. Ikusten dozu?
- Bai, bai, bai.
- Holan josi hau musturrau.
- Buelta emoixozu, ama.
- Ta gero [...]. Ta gero hamen ixurra hartu danien, hemen bueltan, ixurra hartu zeindde narru mehe-mehe-mehiaz. Entzun?
- Bai, bai, bai. Eta "ixurra" zer da?
- Ixurre? Da, ba, hartzen jako, ba, gona barrenai be ta goniei be? Ixurre haixe da! Oin badakixu?
- Tolostuta barrurutz, ez?
- Ez, ixurra da...
- Holantxe.
- Ta gero tiratu ta... "Fruncido".
- A! Bai!
- Ederaz "fruncido".
- Hoixe, hoixe da ixurre. Holantxe ipintten eban ha gaiñe.
- Eta zeuk, baiña, ikusitta zelan eitten zeban...?
- Bai.
- Bai? Eta narrua, baiña, lehelengotik zeoze emoten zetsan, ez dakit, kokua edo... pixkat ontzeko edo?
- Ez.
- Karia edo botatzen jakon?
- Arie bota... Karie, karie botaten otsan siketzen euela. Pixka-pixkat, e! Igurtzi eitten otsan trapu batekin danien. Hori da konserbetako, kokoik ein ez dakixon. Ta gero, ba, ebai; gero esei, lotu ta esei eitten eban. Ta, gero, biher zanien, ba... Niri eitten ostazen plazara-ta juteko aittek eitten zittuen kendu gaiñeko bixarra dana zerai, abarkiai, bueltan, ta begixek eitten otsazen. Zelan esango dotsut? Zapatiek, zapata zaharrak-eta mihiñe eukitten dabe, ba? Mihiñe?
- "Lengueta"...
- Bai. Bai, bai, ba.
- Ba, harixe mehe-mehe ebai, ta sartzen otsazen... hau da... esango dotsut. Beittu, ekatzu hona, esango dotsut. Hau da zera, ezta?
- Bai, abarkia.
- Hau da abarkie, ta hau ixurraz [...], ta hamen, hamen honan beste bat eukitten eban honek. Ta hamen ta hamen begixek eitten otsazen har´az.
- Zer, ez dabil ondo?
- Bai, bai, bai, bai. Ez, nik esplikaziñua hartzen. Zu lasai.
- Beittu, ta hamen ta hamen begi baltzak eitten otsazen harekin; sartu ta gero han [...]. Ta begixek bal-baltzak begixek.
- Osea, dotore-dotore, ez?
- Abarka dotoriek abarkak! Bai, gure aittek horrek...
- Artistia zan orduan, ez?
- Artistie zan, bai.
- Hori zenbat bidar esan daben...
- Artistie zan horretan...

11. Narruzko abarkak

- **Erref**: MAL-028/013
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:22:10. **Bukatu**: 00:22:45

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:
Narruzko abarkak.

12. Umetako jolasak: txirikila

- **Erref**: MAL-028/015
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:23:15. **Bukatu**: 00:24:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako jolasak: txirikila. Nola jolasten zuten.

13. Abarkagintza

- **Erref**: MAL-028/016
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:24:35. **Bukatu**: 00:26:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak

Laburpena:
Narruzko abarkak aitak nola egiten zituen. "Abarkistena".

14. Buzkantzak nola egiten zituzten

- **Erref**: MAL-028/017
- **Iraupena**: 0:03:10. **Hasi**: 00:26:20. **Bukatu**: 00:29:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Ardiak baserrian. Haria egiten zuten gurasoek artilearekin. Haragia ere jaten zuten. Jatekoa. Buzkantzak nola egiten zituzten.

Transkripzioa
- Eta esan dozu harixa eitten zebela aittak eta amak...
- Bai.
- Orduan, ardixak-eta eukitzen zenduezen, ez?
- Asko, asko, ardixek!

- Jateko be bai, ezta, ama?
- Bai.
- A, bai?
- Jan eitten genduzen ardixek neguen. Batzuk ardixek... batzuk gabonetarako-ta ahari kapauek [esaten jaken]. Txikitten kapaute ipini ta harek gizen-gizenak egoten zien. Ta txarrixe iguel txikitxue, baiña harek aharixek ipintten zittuen. Ta amak udan atze... besuek eta hankak gorde eitten zittuen gatza emonda negureko eta udan beste maskaltxuoi udan. Ta txarrixe dauenien harek aprobetxau; harek iztarrak eta besuek, gatza emon ta gorde.
- Ardi-okeliaz, ardi-okleiaz, ezta, jaten [zenduen]?
- Ordi-okelie guk jaten genduen asko. Ta sarritten, gaiñera, lapikuen be bai gabien-ta. Baiña gaberako-ta porruk-eta baiño be eitten eban gure amak: beratzen ipini okelie, zatitxo bat, ta gero siketu ondo, ein zatitxuek, ta prasie etara kanpora beheko suen ipini parrillie, ipini han gañien, ta gorri-gorri-gorri eitten zien. Ta harexek; artuaz zatitxo bat ta gero esnie eran ta ala!, ohera.
- Ohitturarik bazekazuen ardixakin, ez dakit, buzkantzak-edo ze izaten dira...?
- Bai, hori da ardixaz... tripa baten sartzen die danak.
- Eta hori eitten zenduen?
- Bai.
- Eta...
- Hori, ba, ixeten da egun bireko bakarrik.
- Matanzie diño. Ardixana txikixa da, txarrixa modokua ez da. Txarrixana haundixao bai, baiña zelan esaten jako txarrixari? "Buzkentza", ezta?
- "Buzkentza". Txarrixanai ez, ardixana.
- Ardixana.
- Eta zelan eitten zan hori edo...?
- Hori eitten zan, ba, kipulie ta berakatza ipini... Ez, kipulie ta porruek. Zehetu kazuela haundi batera, bota harek ganauek... edo harek eukezan grasa, ba, botaten jakon hara. Ta dana bigun-bigun ein, ta gero garbi-garbi eindde --harek askan garbitzen zien, ure dauen lekuen ondo garbittu-- ta gero amak eitten eban osoik sartu, hara tripa osora sartu. Tripakuk danak etara, garbi-garbi ein, ta hara sartu horrek danok. Ta gero, hau batzeko --hau, badakizu, hau haundixe da-- hau batzeko zoz bat ein --zotza, e!-- zuloko zuluetan-zuluetan, ta batu. E? Zotzaz hau batu. Ta gero lotu sokatxo bataz ta esei ta...
- Beira... Eta hori gustokua eukitzen zenduen...?
- Bai, hori gozua izeten zan!

15. Haragia nola kontserbatzen zuten

- **Erref**: MAL-028/018
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:29:30. **Bukatu**: 00:31:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Txerria hiltzen zutenean, odolosteak egiten zituzten. Txerriaren edo ardiaren haragia harrizko aska batean sartzen zuten kontserbatzeko.

16. Ermandadeko abereak

- **Erref**: MAL-028/019
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:31:50. **Bukatu**: 00:32:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:
Gatza erabiltzen zen baserrietan haragia kontserbatzeko. Ermandadeko abereak.

17. Elikadura: haragia

- **Erref**: MAL-028/020
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:32:35. **Bukatu**: 00:34:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Asto eta zaldiaren haragia ere saltzen zen garai batean.

18. Ur-korrontea baserrian

- **Erref**: MAL-028/021
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:34:10. **Bukatu**: 00:36:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Zengotitabengoa baserrira joan ziren bizi izatera 8 urterekin. Ur-korrontea.

19. Argindarra baserrian

- **Erref**: MAL-028/022
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:36:10. **Bukatu**: 00:39:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Argindarra. Umea zela ekarri zuten argindarra. Petrolioa erabiltzen zuten. Indar-etxeak.

20. Baserriko bizimodua

- **Erref**: MAL-028/027
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:46:50. **Bukatu**: 00:49:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Gaztea zenean nolako miseria zegoen baserrietan. Ardi okela beste baserri batera eramatera joan zeneko kontuak.

21. Baserriko bizimodua

- **Erref**: MAL-028/028
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:49:35. **Bukatu**: 00:50:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Baserriko bizimodua. "Arraukie".

22. Garbitasuna baserrian

- **Erref**: MAL-028/029
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 00:50:35. **Bukatu**: 00:51:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Etxe aurreko askan egiten zituzten garbitasunak.

23. Garbitasuna baserrian

- **Erref**: MAL-028/030
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:51:00. **Bukatu**: 00:51:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Arropak garbitzeko lekua.

24. Etxejabeari ordaindu beharreko errenta

- **Erref**: MAL-028/031
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:51:50. **Bukatu**: 00:53:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Etxe jabeari ordaindu beharrekoa. Garia, dirua, ikatza. Ispilla baserriko errenta: oilandak eta dirua.

25. Baserriaren errenta

- **Erref**: MAL-028/033
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:54:55. **Bukatu**: 00:55:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Etxe-jabe handi batzuk, kapoiak eskatzen zituzten errentan. Kapoiak nola hazi behar diren.

26. Kapoiak nola hazi

- **Erref**: MAL-028/035
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:56:10. **Bukatu**: 00:58:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Kapoiak nola hazten ziren. Ilunetan edukitzen zituzten. "Gangarra" txikitu egiten zaie.

27. Haragia nola kontserbatzen zuten

- **Erref**: MAL-028/037
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:59:05. **Bukatu**: 01:00:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Euskara » Lexikoa

Laburpena:
Txerriaren edo ardiaren haragia harrizko aska batean sartzen zuten kontserbatzeko. "Gatzunaskie".

28. Lixiba; familia giroa baserrian Gabonetan

- **Erref**: MAL-029/001
- **Iraupena**: 0:02:15. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Lixibaren inguruko kontuak. Aitonak esaten ziena umeak zirenean Gabonetan zer jan behar ote zuten galdetzen ziotenean. Gabon gauean ardoa merkeagoa izaten zen. Familia giroa.

29. Baserriko bizimodua umetan

- **Erref**: MAL-029/008
- **Iraupena**: 0:02:35. **Hasi**: 00:11:10. **Bukatu**: 00:13:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Antzinako bizimodua; miserian bizi ziren. Artilearekin aitak goruetan egiten zuen. Zengotita auzotik Berrizera eramaten zituen Antoniak anai gazteak eskolara. Gerora auzo-eskola egin zuten. Baserriko bizimodua. Gaurko bizimoduaren inguruko iritzia.

30. Gaurko egoeraz zer pentsatzen duen

- **Erref**: MAL-029/009
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:13:45. **Bukatu**: 00:15:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:
Gaurko bizimoduaren inguruko iritziak. Gazteen egoera; ekonomia kontuak.

31. Miserian bizi ziren

- **Erref**: MAL-029/010
- **Iraupena**: 0:01:40. **Hasi**: 00:15:40. **Bukatu**: 00:17:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Antzinako bizimodua; miserian bizi ziren. "Bortziki" (bortzegi) zapatak; anekdota polita.

32. Antzinako bizimodua; etxeko giroa

- **Erref**: MAL-029/011
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:17:20. **Bukatu**: 00:18:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak

Laburpena:
Antzinako bizimodua; oso gogorra. Aitonaren esaera. Etxeko giroa; jatekoaren inguruko kontuak.

33. Antzinako bizimodua; familia giroa

- **Erref**: MAL-029/013
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:20:40. **Bukatu**: 00:21:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Antzinako bizimodua; familia giroa. Jende nagusia nola zainduta egoten zen.

34. Umetako jolasak; familia

- **Erref**: MAL-029/018
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:27:25. **Bukatu**: 00:28:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Umetako kontuak; jolasak. Gauza gutxirekin, baina pozik. Etxejabeari gari asko entregatu behar izaten zioten. Aitaren inguruko azalpenak.

35. Eskola kontuak; dotrina

- **Erref**: MAL-029/032
- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 00:50:50. **Bukatu**: 00:54:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Eskola kontuak. Zengotitako auzo-eskola. Udan, baserrian lan asko egoten zen eta neguan bakarrik joaten zen eskolara. Maistraren senarra, medikua. Denbora librea izaten zuenean, bera ere eskolara joaten zen, maistrari laguntzera. Dotrina, amarekin ikasi zuen. Eskolan zer ikasi zuen. Dotrina, Garizuman bakarrik egoten zen. "Txantela" ematen zuten, konfesatutakoan. Ezkondu aurreko kontuak; abadearen galderak erantzun behar izaten zituzten txartela lortzeko.

36. Umeen bataioak

- **Erref**: MAL-029/034
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:56:35. **Bukatu**: 00:58:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak

Laburpena:
Konfesatzearen inguruko kontuak; abadeei kritika. Umeen bataioaren inguruko azalpenak.

37. Bataioaren inguruko azalpenak; ohitura zaharrak

- **Erref**: MAL-029/035
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:58:55. **Bukatu**: 01:00:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Bataioen inguruko azalpenak. Umea jaio eta lehenbailehen bataiatzeko ohitura. Ohitura zaharrak. Elizara sartzea.

38. Bataioaren garrantzia

- **Erref**: MAL-029/036
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 01:00:15. **Bukatu**: 01:01:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Sakramentuak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Bataiatu gabeko umea hilez gero, umea linbora sartzen zela esaten zuten abadeek.

39. Erlijioaren inguruko ohitura zaharrak

- **Erref**: MAL-030/001
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:01:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Erlijioaren inguruko ohitura zaharrak. Errespontsua. Pater noster.

40. Elizan gizon eta emakumeak banatuta

- **Erref**: MAL-030/002
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:01:50. **Bukatu**: 00:02:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eraikuntza erlijiosoak

Laburpena:
Elizan gizon eta emakumeak banatuta esertzen ziren. Hilarriak.

41. Erlijioaren eragina gizartean

- **Erref**: MAL-030/003
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:02:50. **Bukatu**: 00:03:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Abadeen indarra; erlijioaren eragina familia eta gizartean.

42. Gabon-kantak

- **Erref**: MAL-030/004
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:03:20. **Bukatu**: 00:04:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabon-kantak. Umetan diru-eskean irteten zireneko kantak.

43. Gabon-kanta

- **Erref**: MAL-030/006
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:05:25. **Bukatu**: 00:05:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabon-kanta.

44. Gabon-eskea

- **Erref**: MAL-030/008
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:06:10. **Bukatu**: 00:07:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Gabonetan eskean irteten ziren auzoan. Gabon gauean izaten zen diru-batzea eta urteberri egunean jaten zituzten orduan emandakoak.

45. Urteberri eguneko kantak

- **Erref**: MAL-030/009
- **Iraupena**: 0:01:45. **Hasi**: 00:07:15. **Bukatu**: 00:09:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:
Urteberri eguneko kantak.

46. San Juan eguneko ohitura eta sinesmenak; San Juan kanta

- **Erref**: MAL-030/010
- **Iraupena**: 0:04:20. **Hasi**: 00:09:00. **Bukatu**: 00:13:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Kantei buruzko azalpenak

Laburpena:
San Juan kanta. Baserri guztietan San Juan sua egiteko ohitura egoten

zen. Suaren gainetik salto egiteko ohitura. Sta Kurutz egunean, gurutze bedeinkatuak. San Juanetan, lore-sorta bedeinkatzen zen. San Juanetan egiten ziren beste usadio zahar batzuk.

47. Sinesmen eta ohitura zaharrak

- **Erref**: MAL-030/011
- **Iraupena**: 0:03:05. **Hasi**: 00:13:20. **Bukatu**: 00:16:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Pazko egunean sua eta ura bedeinkatzen ziren. Elizakoak; ohitura zaharrak.

48. Eguraldiarekin lotutako ohitura eta sinesmenak

- **Erref**: MAL-030/012
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:16:25. **Bukatu**: 00:18:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Natura » Meteorologia
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Eguraldi txarra zetorrenean, ur bedeinkatua bota eta errezatu egiten zen. Errezoa. "Errogatibak" (erreguteak) egiten ziren euria egiteko.

49. Sorgin kontuak; ipuinak

- **Erref**: MAL-030/013
- **Iraupena**: 0:04:25. **Hasi**: 00:18:55. **Bukatu**: 00:23:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Sorgin kontuak. Bere jaiotetxea Anboto mendiaren maldan zegoen eta sorgin kontu asko entzuten zituen. Laminak. Antzinako ipuinak; kantak. Bertako aitona oso kontularia zen. Aurreko belaunaldien bizimodua.

50. Kanta zaharrak; Urkiolako kanta

- **Erref**: MAL-030/014
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:23:20. **Bukatu**: 00:25:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
Kanta zaharrak. Urkiolako kanta; kopla zaharra.

51. San Antonio Urkiolakoa; kopla zaharrak

- **Erref**: MAL-030/016
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:26:25. **Bukatu**: 00:27:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
San Antonio Urkiolakoa; kopla zaharrak.

52. Aitonak kontatutako kontuak

- **Erref**: MAL-030/017
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:27:40. **Bukatu**: 00:30:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Kultur transmisioa

Laburpena:
Aitonak kontatzen zizkien kontu zaharrak; Urkiolako San Antoniorekin bazuen fedea bikotearen inguruan.

53. Kopla zaharrak

- **Erref**: MAL-030/018
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:30:25. **Bukatu**: 00:30:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:
Kopla zaharrak.

54. "Dingilin, dangulun..." haur-kanta

- **Erref**: MAL-030/019
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:30:55. **Bukatu**: 00:31:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Dingilin, dangulun...", umeei kantatzen zitzaien kanta.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-21

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com